

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № ДЗ 178-434/20 від 02.12.2020

**Народному депутату України
Світличній Ю. О.**

Про удосконалення пенсійного
забезпечення учасників ліквідації
наслідків аварії на
Чорнобильській АЕС

Шановна Юліє Олександрівно!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством фінансів та Пенсійним фондом України на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Резнікова О. Ю. від 14.12.2020 № 50338/1/1-20 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 04.12.2020, стосовно удосконалення пенсійного забезпечення учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та повідомляє.

Пенсійне забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, здійснюється відповідно до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28.02.1991 № 796-ХІІ (далі – Закон № 796). Фінансування витрат, пов'язаних із реалізацією Закону № 796, проводиться за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Щодо пенсійного забезпечення учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС

Відповідно до статті 54 Закону № 796 пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи можуть призначатися за бажанням громадянина із заробітку, одержаного за роботу в зоні відчуження в 1986-1990 роках, у розмірі відшкодування фактичних збитків, який визначається згідно із законодавством.

Умови, порядок призначення та мінімальні розміри пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи визначаються актами Кабінету Міністрів України з відповідних питань.

Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1210 „Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (зі змінами) затверджено Порядок обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (далі – Порядок № 1210). Порядком № 1210 визначено механізм обчислення пенсій по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсій у зв’язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи відповідно до статей 54, 57 і 59 Закону № 796, а також розміри пенсій, меншою від яких не може бути пенсія по інвалідності внаслідок Чорнобильської катастрофи (як учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС категорії 1, так і потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи).

Зокрема, розміри мінімальної пенсійної виплати для осіб з інвалідністю, щодо яких установлено зв’язок з Чорнобильською катастрофою, визначено у відсотках прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, і становлять для осіб з інвалідністю I, II та III груп, відповідно, 285 %, 255 % та 225 %. У разі зміни прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, проводиться перерахунок пенсії виходячи з розміру встановленого прожиткового мінімуму.

Законом України „Про Державний бюджет України на 2021 рік” передбачено, що розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, із 01.01.2021 становитиме 1 769 грн, із 01.07.2021 – 1 854 грн, із 01.12.2021 – 1 934 гривні. З урахуванням нового розміру прожиткового мінімуму буде перераховано пенсії та доплати (надбавки, підвищення, допомога), розміри яких визначаються залежно від розміру прожиткового мінімуму.

Щодо пенсійного забезпечення військовозобов’язаних, призваних на військовій збори

Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій” від 03.10.2017 № 2148-VIII внесено зміни до статті 59 Закону № 796, якими передбачено, зокрема, що особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, пенсія по інвалідності обчислюється відповідно до Закону № 796 або за бажанням таких осіб – з п’ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року.

Згідно з пунктом 9¹ Порядку (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 851 „Про внесення змін до Порядку обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”) з п’ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, пенсії обчислюються тільки особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби та внаслідок цього стали особами з інвалідністю.

Рішенням Другого сенату Конституційного Суду України від 25.04.2019 № 1-р(II)/2019 у справі № 3-14/2019 (402/19, 1737/19) (за конституційними скаргами Скрипки Анатолія Володимировича та Бобири Олексія Яковича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої

статті 59 Закону № 796 визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), словосполучення „дійсної строкової“, що міститься в положеннях частини третьої статті 59 Закону № 796, за якими визначення розміру відшкодування заподіяної внаслідок ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС шкоди при обчисленні пенсії виходячи з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, поширюється лише на категорію військовослужбовців, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю. Відповідно до цього рішення з дня його ухвалення Конституційним Судом словосполучення „дійсної строкової“ втрачає чинність.

Постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2019 № 543 „Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України” (далі – Постанова № 543) внесено зміни, зокрема, до абзацу першого пункту 9¹ Порядку № 1210, згідно з якими за бажанням військовослужбовців, зокрема військовозобов'язаних, призваних на військові збори, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, військових навчань із застосуванням ядерної зброї під час проходження військової служби (військових зборів) і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, пенсія по інвалідності обчислюється з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року. Постанова № 543 набрала чинності 01.07.2019.

З метою забезпечення однакових умов для обчислення пенсій всім учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, щодо яких установлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, Мінсоцполітики розробило проект Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб” (далі – законопроект).

Зокрема, законопроектом пропонується для обчислення пенсії по інвалідності відповідно до Закону № 796 особам із числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, визначених статтею 10 цього Закону, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, а також особам, які брали безпосередню участь у ліквідації інших ядерних аварій та їх наслідків, у ядерних випробуваннях, у військових навчань із застосуванням ядерної зброї і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи за осіб з їх числа за бажанням заявника заробітну плату обчислювати виходячи з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року.

Законопроект схвалено на засіданні Кабінету Міністрів України 23.12.2020 та буде внесено на розгляд Верховної Ради України.

З повагою

Міністр

Марина ЛАЗЕБНА

МІНСОЦПОЛІТИКИ
ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

Лист 18354/0/2-20/54 від 29.12.2020 р. Депутатський запит народного депутата України Доручення Світличної Ю. О. щодо усунення диспропорції у № 50338/1/1-20 від 14.12.2020р. чинному законодавстві України щодо пенсійного забезпечення щодо пенсійного забезпечення громадян, які брали участь у ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС Підписано: Лазебна Марина Володимирівна	До документа Кабінет Міністрів України
--	---

АСУД "ДОК ПРОФ 3"
МІНСОЦПОЛІТИКИ
18354/0/2-20/54 від 29.12.2020
Лазебна Марина Володимирівна
ЕЦП Лазебна Марина Володимирівна
Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000001CD22E00D0448200

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

307794

Кореспонденти Лазебна М. В. Міністерство соціальної політики України (всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатське звернення
Вих. № та дата кореспондента № ДСК 18354/0/2-20/54 від 29.12.2020
Реєстр. № та дата реєстрації 253927 від 30.12.2020
Арк./прим. 3/1
Стислий зміст На №11/10-389 Про розгляд депутатського запиту н.д. України Світличної Ю.О. Щодо усунення диспропорції у чинному законодавстві України щодо пенсійного забезпечення щодо пенсійного забезпечення громадян, які брали участь у ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС.

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис